

Contact werkt!

Een evaluatie van het re-integratie- en participatiebeleid van drie gemeenten

Door Charlotte Altena, Ilvy van Grunsven
en Marloes Janssen

Augustus 2022

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor de re-integratie en participatie van inwoners met een bijstandsuitkering. Hier worden verschillende aanpakken in gehanteerd wat betreft de begeleiding. Wat werkt nu écht om inwoners te helpen om een baan te vinden of op andere manieren te laten participeren?

Van Dam & Oosterbaan is door de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar gevraagd om een evaluatie uit te voeren van het re-integratie- en participatiebeleid. Hieruit komt naar voren dat contact werkt voor alle doelgroepen, ongeacht de afstand tot de arbeidsmarkt.

In de evaluatie is een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden gebruikt. Er zijn enquêtes uitgezet onder professionals van de gemeenten en (uitgestroomde) cliënten, er is een groepsgesprek geweest met enkele professionals en cliënten zijn geïnterviewd. De combinatie van deze data zorgt ervoor dat er dieper inzicht ontstaat in ervaringen vanuit verschillende hoeken. Daarnaast is wetenschappelijke literatuur bestudeerd om te achterhalen welke inzichten daaruit naar voren komen. Er is namelijk al veel onderzoek gedaan naar het effect van persoonlijk contact, ook voor mensen met een bijstandsuitkering.

Focus op cliënten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt

De gemeenten hebben er bewust voor gekozen zich te richten op cliënten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt, in het kader van snelle uitstroom en beheersing van de kosten. Voor deze groep zijn er diverse tools en trajecten om richting werk te bewegen, zoals sollicitatietrainingen, jobcoaches en scholing.

Bij de participatiedoelgroep is er een andere aanpak: daar werd in het algemeen één keer per jaar contact mee gezocht. Hier is verandering in gekomen: sinds anderhalf jaar is een participatieconsulent actief bezig met de begeleiding van deze groep cliënten, waardoor er meer contact is. Dit leidt er voorsnog niet direct toe dat meer mensen uitstromen naar werk, maar wel dat ze actiever worden. Na anderhalf jaar begeleiding participeerde 42% van de cliënten en deed 21% van hen vrijwilligerswerk. Dit sluit aan bij de inzichten uit wetenschappelijk onderzoek: persoonlijk contact leidt tot een verbetering van sociale en maatschappelijke participatie en vermindert het maken van (onbewuste) fouten, bijvoorbeeld als het gaat om aanleveren van papieren.

Concrete suggesties naar aanleiding van de evaluatie

De evaluatie adviseert om begeleiding niet meer voornamelijk te richten op de cliënten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt, maar ook op de cliënten met een langere afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er nog enkele concrete suggesties:

- Er mist aanbod van tools en trajecten voor bepaalde doelgroepen, zoals voor hoogopgeleiden, statushouders en mensen met psychische problematiek.
- Inzicht in de effectiviteit van tools en trajecten mist: door hier nader onderzoek naar te doen, kunnen effectieve trajecten ook meer ingezet worden.
- Op dit moment wordt de nazorg (als een cliënt is uitgestroomd) nog verschillend ingevuld door consulenten. Het is belangrijk dit te verhelderen en uniform te maken. Er moet op gelet worden dat er met cliënten die een korte arbeidsovereenkomst hebben wordt gesproken. Datzelfde geldt voor cliënten die een opleiding volgen, om zo herinstroom te voorkomen. In contact blijven met cliënten vanuit doelgroepen (korte arbeidsovereenkomst en in opleiding) is daarvoor essentieel om herinstroom te voorkomen.
- Wat betreft contact met de cliënten is het belangrijk om hun verwachtingen te managen als het bijvoorbeeld gaat om mogelijkheden voor (bij) scholing. Het leveren van maatwerk moet centraal blijven staan.

Deze inzichten gebruiken de gemeenten om het nieuwe beleid vanaf 2023 verder vorm te geven.

Wil je deze resultaten zelf ook toepassen binnen jouw gemeente?

Neem gerust contact met ons op!

mail info@vandamoosterbaan.nl
of bel 085 - 112 4371